

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

11 mei 2006

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, WERK EN SOCIALE ECONOMIE

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Bart De Wever tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de chemiesector in Vlaanderen	1
Vraag om uitleg van mevrouw Caroline Gennez tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de resultaten van de campagne ‘Jij bent Flanders’ future’	5
Vraag om uitleg van mevrouw Caroline Gennez tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het belang van niet-technologische innovatie in het geheel van het innovatiebeleid	7
Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het uitbetalen van toegekende ecologiesteun aan bedrijven die een vestiging delokaliseren of sluiten	11
Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de verdere uitbouw van de logistieke troeven van Vlaanderen en de rol van Zaventem in het bijzonder	14
Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de stand van zaken in het Life Sciences Platform	16

Waarnemend voorzitter: de heer Roland Van Goethem, ondervoorzitter

Vraag om uitleg van de heer Bart De Wever tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de chemiesector in Vlaanderen

De voorzitter: De heer De Wever heeft het woord.

De heer Bart De Wever: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, mijn vraag betreft de chemische sector, meer bepaald BASF. Eind vorig jaar heb ik een bedrijfsstage van VOKA doorlopen bij BASF. Met grote verwondering heb ik kennis genomen van wat daar allemaal gebeurt. Dat is indrukwekkend. BASF plant nu een uitbreiding van de bestaande steamcracker. De verwerking zou worden uitgebreid van 800.000 naar 1.100.000 liter. Deze installatie ligt aan de basis van alle processen binnen de scheikunde. Deze uitbreiding is een engagement van BASF om de komende 15 à 20 jaar zeker aanwezig te blijven in Antwerpen als een van de belangrijkste werkgevers.

Deze uitbreiding zou 3000 werknemers tijdelijk werk verschaffen en voor 100 vaste jobs zorgen. Deze mensen zullen een opleiding krijgen en zullen dus als hooggekwalficeerde arbeiders zonder enige twijfel een andere job kunnen vinden na afloop van de werken bij BASF.

Het grootste pijnpunt bij BASF zijn de loonkosten. Maar ook de vergunningen die een bevoegdheid zijn van de Vlaamse Regering, zorgen vaak voor problemen. Zo is er de legendarische anekdote dat alle vergunningen voor de basisinstallatie op één maand geregeld waren omdat men alle ambtenaren had opgesloten tot het proces was afgerond. Toen BASF startte in Antwerpen, behoorde Vlaanderen bij de kampioenen in Europa wat de afleveringstijd van vergunningen betreft. Intussen hangen we aan de staart en zijn we zelfs trager geworden dan Duitsland dat vele jaren is geplaagd door een regering met de Groenen. We worden vandaag ook geconfronteerd met de nogal rigide omzetting van de Europese MER-richtlijn. Die valt echter niet onder uw bevoegdheid. Ik

zal mijn vraag dan ook in de bevoegde commissie nog eens te berde brengen.

Bij BASF was er een algemene teneur van irritatie over de dienstverlening door de overheid op het vlak van vergunningen. BASF is dan nog een bedrijf dat gelukkig mensen te werk kan stellen die dit allemaal opvolgen. Ik vraag me af wat bedrijven moeten doen die daar niet de mogelijkheid toe hebben.

Bij het aankondigen van de investeringen heeft CEO Dejaeger zijn ongenoegen daarover in de media geuit. Hij heeft in verschillende kranten de hoop uitgesproken dat een goede samenwerking tot stand zou komen met de verschillende overheden, gezien het belang van deze investeringen en van BASF in het algemeen. Het bedrijf boekt in Antwerpen immers een omzet van bijna 5 miljard euro.

Mevrouw de minister, u hebt het initiatief genomen tot de rondetafelconferentie voor de chemische sector 'Chemie voor meer toekomst, toekomst voor meer chemie.' U spreekt de ambitie uit om een optimaal flankerend beleid uit te werken om de concurrentiekracht van de chemie te verhogen en de tewerkstelling te garanderen. De voornoemde knelpunten zullen dan ook prioritair uw aandacht moeten krijgen.

Mevrouw de minister, wat is de stand van zaken in dit dossier? Welke rol wil de Vlaamse overheid, en u in het bijzonder, daarin spelen? Wat is de stand van zaken van de rondetafelconferentie? U hebt zelf gezegd dat er na een halfjaar een aantal concrete resultaten moesten zijn. Dat halfjaar is bijna gepasseerd. Hebt u al een concrete lijst van de pijnpunten waarmee de sector wordt geconfronteerd? Welke oplossingen stelt u voor?

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mevrouw de minister, u heeft bij de bespreking van het ontwerp van decreet op de Winwinlening een duidelijk overzicht in tabelvorming gegeven van de adviezen bij het ontwerp en uw reactie daarop. Ook over de automobielenconferentie hebt u ons een boordtabel gegeven. We konden

vandaag opnieuw in de krant lezen wat de stand van zaken is. Het zou misschien niet slecht zijn indien u zelf regelmatig een stand van zaken zou geven over de verschillende rondetafelconferenties. Het is interessant dat we daar vragen over kunnen stellen maar het zou fijn zijn indien we daar nog nauwer bij worden betrokken zodat we de vinger aan de pols kunnen houden.

De voorzitter: Minister Moerman heeft het woord.

Minister Fientje Moerman: In augustus 2005 heeft de BASF-groep twee nieuwe investeringen in zijn Antwerpse vestiging aangekondigd. Het betreft de uitbreiding van de bestaande steamcracker en de bouw van een nieuwe propyleenoxidefabriek. Een steamcracker is een installatie waarin de basisgrondstof nafta geraffineerd wordt tot een brede waaier van petrochemische basisproducten zoals ethyleen, propyleen enzovoort.

De uitbreiding van de steamcracker vertegenwoordigt een investering van 200 miljoen euro en zal de productiecapaciteit opvoeren van 800.000 naar 1.080.000 ton ethyleen per jaar. Die uitbreiding zal ook de capaciteiten van de andere crackerproducten, hoofdzakelijk propyleen en benzeen, telkens met meer dan 100.000 ton verhogen. Bij deze investering wordt grote zorg besteed aan de milieu- en energie-efficiëntie. Het investeringsprogramma omvat onder meer warmtekrachtkoppeling, high-tech-warmtewisselaars, diverse koelinstallaties tot beperking van de thermische milieubelasting en de vervanging van wegtransport door pijpleidingtransport. Deze investering is van strategisch belang voor de Vlaamse verankering van zowel BASF Antwerpen als van de andere productie-eenheden die crackerproducten als grondstof inzetten.

De bouw van de nieuwe propyleenoxide- of HPPO-fabriek wordt gepland omdat BASF in samenwerking met Dow Chemical een milieuvriendelijk proces heeft ontwikkeld voor de productie van propyleenoxide of PO op basis van propyleen en waterstofperoxyde of HP. In een joint venture met Dow bouwt BASF een propyleenoxide-installatie met een capaciteit van 300.000 ton per jaar. In samenwerking met Solvay wordt een waterstofperoxyde-installatie gebouwd met een capaciteit van 200.000 ton per jaar.

De HPPO-fabriek vertegenwoordigt een investering van 375 miljoen euro en de creatie van 59 directe en 200 indirecte arbeidsplaatsen. Met de PO-installa-

tie, die een groot propyleen-verbruiker is, kan BASF zeker zijn van een constante afzet voor de uitgebreide steamcracker. Tegelijk zal de gegarandeerde aanvoer van de basisgrondstof PO het voortbestaan van de productie-eenheid van polyetherolen in Antwerpen waarborgen. Ook dit project omvat een aantal milieu-investeringen: warmtewisselaars om het verbruik van koelwater te beperken, recuperatie van condensatiewarmte en energy recovery uit vloeibare afvalstromen en afgassen met voldoende energie-inhoud.

Gezien het onmiskenbare belang van deze investeringen, heb ik mijn administratie opgedragen om in functie van de specifieke investeringscomponenten van de concrete projecten, te onderzoeken welke Vlaamse steunmaatregelen in aanmerking komen om de investeringsinspanning van BASF te ondersteunen. De investeringsplaats ligt buiten de regionale steunkaart en komt dus niet in aanmerking voor strategische investeringssteun. Door de talrijke milieubescherpende en energiebesparende technologieën die in de investeringsprogramma's zijn geïncorporeerd, kan BASF echter wel aanspraak maken op ecologiesteun.

In samenspraak met de technische verantwoordelijken van BASF zijn er vier aparte investeringsclusters geïdentificeerd. Die moeten toelaten de ecologiesteun te optimaliseren binnen de contouren van de vernieuwde en geplafonneerde steunregeling die vorig jaar in werking trad. Zo kan BASF een aparte steunaanvraag indienen voor de warmtekrachtkoppelinginstallatie die deel uitmaakt van het steamcrackerproject. Hiervoor kan de ecologiesteun oplopen tot maximaal 3,6 miljoen euro. Alle andere ecologie-investeringen, inherent aan dit project, kunnen worden ondergebracht in een tweede dossier, waarvoor maximaal 1,8 miljoen euro steun verleend kan worden. Deze aanvraag moet wel minstens 12 maanden na de aanmeldingsdatum van het eerste dossier gebeuren, aangezien wettelijk maar één steunaanvraag per jaar mogelijk is.

Voor de HPPO-fabriek kan een gelijkaardige regeling worden uitgewerkt, zodat theoretisch tweemaal een maximumsteun van 1,8 miljoen euro haalbaar is. De reële steunbedragen zullen door de administratie worden bepaald via een gedetailleerde analyse van de ingediende aanvragen op basis van de steunpercentages die voorkomen op de officiële en limitatieve technologieënlijst of na individueel onderzoek van de ingebrachte technologieën.

Er is ook nagegaan of bepaalde componenten van het investeringsprogramma in aanmerking kunnen komen voor innovatiesteun. Daarvoor zijn de nodige contacten gelegd met het management van BASF en de gespecialiseerde medewerkers van het IWT. Het IWT heeft onlangs O&O-steun toegekend aan onderzoeksprojecten rond een pilorplant voor het Deacon-proces in de MDI-keten. Dat is de omzetting van zoutzuur in chloor voor de productie van polyurethaan. Er wordt ook O&O-steun verleend voor de automatische labo-analyses voor vaste stoffen en de automatische opstart voor oxidatiereactoren. De O&O-steun bedraagt 965.175 euro.

Wat het vergunningenbeleid betreft, zult u uw vraag moeten stellen in de daartoe bevoegde commissie. Indien u een gedetailleerd antwoord wilt op het hoe en waarom van de doorlooptijden van vergunningen, moet u zich tot de bevoegde minister richten.

Het verhaal over ambtenaren die worden opgesloten, is een stadslegende. Ook Antwerpen zal dat soort legendes wel kennen. Dat zal wel zijn gebeurd voor de mensenrechten universeel zijn geworden.

De rondetafelconferentie met als titel 'Chemie voor meer toekomst, toekomst voor meer chemie' werd opgestart op 25 januari van dit jaar. Er zijn zes werkgroepen actief: ruimtelijke ordening, logistiek en infrastructuur; innovatie; industriële biotechnologie; chemie in Europa; chemie in onze omgeving; KMO. We geloven erin alle stakeholders rond de tafel te brengen. De werkgroepen bestaan dus uit vertegenwoordigers van de bedrijfsweld, vertegenwoordigers van de betrokken ministers van zowel de Vlaamse als de federale overheid, verscheidene wetenschappelijke instellingen, de Bond Beter Leefmilieu en de vakbond ACV-bedienden. Het voorzitterschap van de rondetafelconferentie wordt waargenomen door de heer Achiel Ossaer, gewezen International Vice President Chemical Production van Janssen Pharmaceutica NV.

De werkgroepen leggen momenteel de laatste hand aan hun rapporten. Daarin worden de knelpunten geschetst waarmee de chemische industrie wordt geconfronteerd en de mogelijkheden bekeken voor de sector om zijn competitiviteit te vrijwaren. Deze oefening moet uitmonden in concrete aanbevelingen ten behoeve van de stakeholders. Een eindrapport van de conferentie zal er voor de zomervakantie zijn. Binnenkort ontmoet ik de heer Ossaer, om eens te bekijken wat de precieze stand van zaken is.

Mijnheer De Wever, de knelpunten zijn heel divers. U hebt er al enkele aangehaald. Ik licht er enkele kort toe. Het is evident dat de hoogte van de loonkosten ook de chemiesector parten speelt. Hier kan een belangrijke realisatie van de task force voertuigindustrie, die horizontaal werkt, soelaas bieden. Ik heb het over de vermindering van de loonkosten op ploegenarbeid, die niet beperkt is tot de autoassemblage. Die vermindering geldt voor alle ploegenarbeid, dus ook voor de chemiesector.

Ruimte om te ondernemen is een ander knelpunt in Vlaanderen. De chemiebedrijven zijn meestal Seveso-bedrijven, die zich dus moeten houden aan de Seveso-richtlijnen. Dat maakt het aanbod aan geschikte bedrijventerreinen voor nieuwe vestigingen, en zelfs voor uitbreidingen van bestaande fabrieken, bijzonder schaars. De rondetafelconferentie zal voorstellen een studie op te zetten waarin, door middel van een ruimtelijke veiligheidsrapportage met betrekking tot de belangrijke economische concentraties, het aanbod aan bedrijventerreinen die specifiek kunnen dienen voor Seveso-bedrijven, in kaart wordt gebracht.

Chemiebedrijven ervaren ook moeilijkheden om bepaalde vacatures ingevuld te krijgen. De verkeerde beeldvorming met betrekking tot deze bedrijfstak speelt daar een rol in. In de sector zelf wordt dit probleem al actief aangepakt. Zoals u, net als ik, kon vernemen via de media, organiseerde het door u vernoemde BASF op 1 mei 2006 een jobdag om de openstaande arbeidsplaatsen in het bedrijf te kunnen invullen. Ook werd, in samenwerking met de Universiteit Antwerpen en de Karel de Grote-Hogeschool, het project 'Mooi en cool met chemie' ontwikkeld, dat een brug wil slaan tussen het onderwijs en het bedrijfsleven. Op zondag 14 mei, de Zondag van de Chemie, organiseren de chemiebedrijven, waaronder BASF, Bayer en Dow, een opendeurdag om een positieve beeldvorming met betrekking tot hun activiteiten te bewerkstelligen.

Het is nog even wachten tot de rondetafelconferentie, aangestuurd door de mensen uit de sector, met haar eindrapport komt. Het wordt een coherent actieplan, dat de verschillende spanningsvelden zal bestrijken die de chemiebedrijven onderkennen. Het werken met concrete aanbevelingen, waarvan ik er één aangaf, lijkt me de juiste aanpak. Die aanpak heeft zijn waarde bewezen in die andere rondetafelconferentie. Dan komt het erop aan dat alle betrokken partijen die zich ertoe hebben verbonden de aanbevelingen uit te voeren en te realiseren, dat ook doen.

Mijnheer Van den Heuvel, u had het over de boordtabel. Die komt er natuurlijk maar nadat er conclusies zijn van de rondetafelconferentie. Eerst moeten de actiepunten worden geïdentificeerd. Dan wordt er een boordtabel opgesteld. Daarin wordt bepaald op welke termijn dit moet worden uitgevoerd. Er wordt ook gecontroleerd of dat daadwerkelijk gebeurt. Daarvoor is het dus nog te vroeg.

Gisteren hebben we een round-up gedaan van 1 jaar rondetafelconferentie voor de automobielsector, of beter gezegd, van het actieplan terzake. Het plan is immers in juni van vorig jaar voorgesteld. Daaraan was echter al een fase voorafgegaan waarin alle stakeholders van de autosector rond de tafel zaten en die lijst met twaalf actiepunten opstelden.

Er is geen band tussen de beide dossiers. Het is toeval dat op nauwelijks een paar maanden tijd zowel BASF zijn investeringsdossier aankondigde als de rondetafelconferentie werd opgestart.

Wat de milieueffecten en de vergunningen betreft, heb ik al verwezen naar de andere ministers.

Er is echter één recent element dat bijkomend enig soelaas kan bieden. Als er moeilijkheden zijn, kunnen de nieuw geïnstalleerde accountmanagers van het Vlaams Agentschap Ondernemen een rol spelen. Ik verwijs opnieuw naar de automobielsector. Binnen het VLAO is er een accountmanager speciaal voor de autosector. Die man is sinds 1 april in functie. Ik zeg niet dat we dat ook gaan doen voor de chemiesector, maar het is een optie. Het VLAO is autonoom wat de organisatie betreft, maar dit zou de mogelijkheid bieden om het vergunningsproces beter te begeleiden. Kleinere bedrijven hebben terzake wellicht minder knowhow. BASF weet heus wel hoe het vergunningen moet aanvragen en dat proces moet begeleiden. Misschien heeft dat bedrijf daar iets minder nood aan. Mocht het echter nodig zijn, dan kan dit zeker ook.

De voorzitter: De heer De Wever heeft het woord.

De heer Bart De Wever: Mevrouw de minister, ik dank u voor het uitgebreide antwoord, de opfriscursus chemische nijverheid inbegrepen. Bij mij was dat allemaal wat vervaagd.

Ik wil u ook oprecht danken voor en feliciteren met het initiatief van de rondetafelconferenties. De Vlaamse overheid, en uzelf in het bijzonder, heeft het initiatief genomen die sectoren rond de tafel te

brengen om de problemen bloot te leggen en daar concrete acties aan te koppelen. Dat is natuurlijk bijzonder goed.

Wat die problemen betreft, heb ik de logistiek niet horen vermelden. De bedrijven klagen ook over de logistieke afhandeling. Er is de erbarmelijke 'modal split' in Antwerpen, die voortdurend aan de orde komt, maar al evenmin tot uw bevoegdheden behoort.

Wat de vergunningen betreft, heb ik zelf al gezegd in mijn inleiding dat ik in de verkeerde commissie zit. U hebt echter ook problemen belicht die stricto sensu al evenmin behoren tot uw bevoegdheid. Ik hoop dat u vanuit die rondetafelconferentie impulsen kan geven met betrekking tot een aantal decreten. Dan heb ik het in het bijzonder over de omzetting van de Europese MER-richtlijn. Het maken van een helpdesk zal daarbij niet volstaan. Het decreet deugt gewoon niet. Vergelijkbare installaties in het buitenland, zoals die in Ludwigshafen, hebben slechts drie MER-dossiers moeten opstellen sinds dat decreet er is, terwijl BASF in diezelfde periode al tien of elf dossiers heeft moeten opstellen. Dat geldt ook voor een uitbreiding van installaties, zoals de steamcracker. Die staat er al jaren, maar er moet opnieuw een MER worden opgesteld. Dat is wraakroepend. Het brengt ook heel wat kosten met zich mee. Zoals u zegt, kan BASF die kosten gemakkelijk dragen. Het bedrijf heeft de mensen om dat soort zaken te doen. Ik vraag me af hoe dat bij andere bedrijven moet gebeuren. Het bedrijf verliest echter vooral heel wat tijd. Door dergelijke negatieve parameters wordt het dan bijzonder moeilijk investeringsdossiers in Vlaanderen te verdedigen in de hoofdzetels van grote bedrijven.

Ik heb die vraag dus gesteld in het volle besef dat u slechts een deel van de bevoegdheden terzake hebt. Uw antwoord overtuigt me echter wel: u bent goed bezig. Maar binnen die rondetafelconferentie moet u een coördinerende rol spelen en uw collega's sensibiliseren. Die sector is erg belangrijk voor Vlaanderen. Na de metaalsector is de chemische sector de belangrijkste qua percentage van het BNP. Dat is uniek in heel Europa.

Minister Fientje Moerman: Ik denk dat er sprake is van een misverstand. Als ik een rondetafelconferentie zou organiseren en nadien met de inventaris van problemen naar mijn collega's stappen, dan zou dat niet werken. Het is net de idee van een dergelijke conferentie dat alle betrokken collega's daar rechtstreeks

vertegenwoordigd zijn, zodat ze de actiepunten mee definiëren en de boordtabellen mee volgen.

Dat gebeurt ook op die manier in de automobielsector. Gisteren werd daar geopperd dat er op het vlak van groene energie een extra inspanning moet worden geleverd. Dat laat de chemische industrie trouwens niet onverschillig.

Wat de logistiek betreft, is het Vlaams Instituut voor de Logistiek betrokken bij de werkgroepen van de rondetafelconferenties inzake chemie en autosector. Dat gebeurt dus niet via mij. Alle betrokkenen zitten daar rond de tafel. Dat is de essentie van die aanpak. Achteraf aan de mensen gaan meedelen wat ze moeten doen, lukt niet zo vlot. Doordat iedereen samen rond de tafel zit en inspraak heeft, worden er resultaten bereikt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Caroline Gennez tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de resultaten van de campagne 'Jij bent Flanders' future'

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Mevrouw Caroline Gennez: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, de campagne 'Jij bent Flanders' Future' loopt al een tijdje. Ik weet niet of ze ondertussen voorlopig is afgerond. We juichen deze campagne toe. Het doel is heel duidelijk netwerken te stimuleren en iedereen te sensibiliseren met betrekking tot technologie, wetenschap, creativiteit en innovatie. Mijn partij is daar ook mee bezig. Het verheugt ons dat u hiermee de klemtoon verlegt van de iets te enge term 'kenniseconomie', naar de ruimere term 'kennismaatschappij'. De kenniseconomie legde in het verleden de nadruk op hoogtechnologische kennis van ingenieurs. Aan de kennismaatschappij kan iedereen een bijdrage leveren en mensen voelen zich dan meer betrokken.

We juichen dit dus toe, maar belangrijker is de vraag naar de effecten van de campagne. Het mag geen maat voor niets worden. Voor zover we er een zicht op hebben, bleef het voornaamste communicatieka-

naal in de campagne de website. Uiteraard is dat een belangrijk onderdeel, en het is evident dat websites tegenwoordig een plaats hebben in om het even welke informatiecampagne. Vreest u niet dat de klemtoon te sterk op die website ligt? Niet iedereen heeft toegang tot internet. U zou een doelgroep die u met de campagne wil bereiken, kunnen mislopen.

Ik neem aan dat u de campagne ook wil evalueren. Welke indicatoren gaat u daarbij laten onderzoeken? Welke effecten verwacht u precies? Wordt na die evaluatie voorzien in een vervolg op deze campagne? Zult u dan op een breder publiek mikken, zodat we in de toekomst van een kennismaatschappij kunnen spreken waaraan iedereen zijn steentje kan bijdragen?

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer de voorzitter, deze campagne is vooral op jongeren gericht. Misschien speelt de website daarom zo'n belangrijke rol.

Mijn vraag betreft de relatie van de campagne Flanders' future met het Businessplan Vlaanderen dat de minister-president enige maanden geleden heeft aangekondigd. Vandaag en ook de voorbije dagen hebben we in verschillende columns en editoria's kunnen lezen dat de Vlaamse Regering al heel wat initiatieven heeft genomen op het vlak van het ondernemerschap en de arbeidsmarkt. Wij zitten daar misschien wel op schema, maar – zo lees ik – wat meer coherentie zou al deze maatregelen zeer zeker versterken. Dat punt is al een jaar geleden aangekaart. Toen was het antwoord dat er een Businessplan Vlaanderen zou komen om dat aspect op te vangen. Ik hoor nu dat het plan in voorbereiding is en tegen de zomer voor de Vlaming wordt zichtbaar gemaakt.

In welk groter geheel of kader passen deelcampagnes zoals Flanders' future? De campagne die, zoals mevrouw Gennez het zegt, de nadruk wil verleggen van de kenniseconomie naar de kennismaatschappij, is prima op voorwaarde dat het draagvlak en de interesse voor innovatie breder wordt gemaakt. Innovatie voor hoogtechnologische communicatie of hightech sectoren is nodig. Met die campagne wordt het draagvlak ook verbreed. Hoe past dat in het sociaal-economische verhaal van de Vlaamse Regering om Vlaanderen als topregio in Europa te lanceren? Daar is meer voor nodig dan Flanders' future.

Het zou goed zijn als er een groot coherent actieplan kwam waarin dan allerlei deelcampagnes passen. Zo niet blijft het beeld van de Vlaamse Regering minder coherent en eenduidig. Dat is spijtig want deze regering neemt inderdaad heel wat initiatieven op het vlak van ondernemerschap en innovatie, onderwijs, de arbeidsmarkt of op het fiscale vlak. In de commissie voor Financiën is vorige week nog een vraag gesteld over de forfaitaire belastingvermindering. Verschillende incentives zijn gelanceerd maar om voluit te renderen is een coherent plan nodig. Hoe ziet u deze campagne in een groter geheel passen?

De voorzitter: Minister Moerman heeft het woord.

Minister Fientje Moerman: De minister-president die de coherentie belichaamt heeft de relatie tussen de campagnes enerzijds en het grotere plan anderzijds duidelijk gemaakt in zijn state of the union bij het begin van het parlementaire jaar. Daarin wordt ook verwezen naar de campagne Flanders' future. De campagne Flanders' future situeert zich strikt binnen mijn bevoegdheid. Het Businessplan Vlaanderen omvat meerdere beleidsdomeinen en dus ook meerdere ministers. Uw vraag naar coherentie moet u dus tot de respectievelijke bevoegde ministers richten, maar de minister-president heeft er in zijn state of the union al een eerste aanzet toe gegeven.

De campagne 'Jij bent Flanders' future' is niet gericht op jonge mensen. Zij staan er alleen meer open voor. De campagne is gericht op de hele bevolking. We werken gedeeltelijk met rolmodellen. Er zitten mensen bij zoals professor Christine Van Broeckhoven die baanbrekend onderzoek naar de ziekte van Alzheimer verricht. Ze belichaamt de klassieke onderzoeker, maar verricht relevant maatschappelijk onderzoek. Daarnaast komt evenzeer een man in beeld die aan de band werkt in Volvo Cars te Gent en een systeem heeft bedacht om de motorkappen te sluiten door er een kruiwagenwiel over te laten lopen. Dat betekent concreet een innovatie en een verbetering in de assemblage van de wagens. Er komt een jonge man aan bod die al op drie continenten is gestart met een mobiele school voor straatkinderen en iemand die senioren alert maakt voor de voordelen van internet.

Het zijn heel diverse personen en de campagne omvat zowel jonge als oudere mensen, zowel hoogopgeleiden als ongeschoolden en zowel beroepsactieve als niet-beroepsactieve mensen. De campagne richt zich dus tot iedereen. We moeten de bevolking

duidelijk maken dat innovatie geen zaak is van een select clubje hoogopgeleide onderzoekers waarbij de anderen uit de boot vallen. In de praktijk is dat helemaal niet zo. Ik heb dat laten onderzoeken. Voor één nieuwe functie worden meteen een achttal andere gecreëerd met een ander opleidingsniveau. Innovatie beperkt zich niet alleen tot de ICT-sector of de nanotechnologie. Het zal integendeel de meer traditionele sectoren toelaten om competitief te blijven. Bovendien hoeft het belang niet onmiddellijk economisch van aard te zijn, denk maar aan het onderwijsproject voor straatkinderen.

Wij willen aantonen dat iedereen een rol kan spelen. We maken het verband duidelijk tussen bijvoorbeeld de prijsuitreiking voor de meest ondernemende klas, die laatst in Walibi plaatsvond, en het Vlaams Instituut voor Biotechnologie. Er is de samenhang tussen de maatregelen die we treffen op vlak van innovatie, ondernemerschap en meer geld voor onderzoek. Al deze aspecten worden samengebracht in de campagne 'Jij bent Flanders' future'. Het Businessplan voor Vlaanderen is iets anders. Ook de initiatieven van minister Vandenbroucke zoals 'Accent op talent' maken gebruik van mediacampagnes en informatietechnologie. Het project legt de klemtoon op creativiteit, innovatie en ondernemerschap. Het is een bewustmakingscampagne en heeft tot doel de verschillende aspecten ervan te bundelen onder één noemer. Dit jaar wordt 9 miljoen euro betaald voor het populariseren van de wetenschap. En er is bijna geen hond die dit weet. Er zijn zeer veel goede acties, maar de mensen zien de samenhang er niet van. Dat trachten we mee te geven. De campagne loopt op verschillende manieren: op radio en tv, in Vlaamse kranten, in Metro en in tijdschriften zoals De Bond, Flair, Dag Allemaal met 800.000 lezers en Humo. Het doelpubliek is immers ook heel divers.

De website, mevrouw Genez, is opgezet met het doel de mensen, die bijkomende informatie zoeken, te bereiken. Ik denk aan de kalenders met evenementen rond creativiteit, innovatie en ondernemerschap. Misschien bent u wat te pessimistisch. Uw partijgenoot, minister Vanvelthoven heeft ook een campagne gelanceerd 'Internet voor iedereen'. Dat zal zeker toch effecten sorteren.

Volgens cijfers van 2003 heeft 47 percent van de bevolking een internetverbinding thuis. Het EU-gemiddelde bedraagt 45 percent. Voorts zijn er nog de openbare bibliotheken die internet aanbieden. De Vlaamse Infolijn, onze algemene bevoegdheids-

overschrijdende toegangspoort, is over de campagne geïnformeerd. Er kunnen dus ook telefonisch vragen worden beantwoord.

Het tweede punt betreft de evaluatie. De evaluatie van de campagne zal gebeuren op basis van een aantal kwantitatieve criteria zoals het bereik, het aantal mediaquotes in de pers en de evenementen die specifiek onder de noemer Flanders' future worden aangemeld. Het zijn niet alleen nieuwe evenementen, maar alle evenementen die onder deze noemer kunnen vallen zodat de samenhang duidelijk wordt. De campagne wordt breed opgezet en beoogt de langere termijn met het uiteindelijke doel Vlaanderen innovatiever en ondernemender te maken.

Het goede nieuws is dat we een trendbreuk vaststellen. In 2004 is de sterkste stijging van nieuwe ondernemingen vastgesteld in 10 jaar tijd, namelijk 12,3 percent. In 2005 wordt volgens de Startersatlas van Unizo de trend doorgezet met 6,6 percent meer nieuwe ondernemingen dan in 2004. Dat betekent niet dat we nu in onze luie zetel moeten gaan liggen. Er is nog veel werk aan de winkel. We moeten de samenwerking versterken tussen het FIT en het IWT omdat het aandeel van innovatieve en technologische producten in onze export moet stijgen. Dat is op dit moment niet hoog genoeg.

Wat een verdere opvolging van de campagne betreft, is het juist dat een repetitief karakter nodig is voor een langetermijneffect. Het is nooit de bedoeling geweest om een one-shotactie te voeren. We zoeken momenteel uit hoe en wanneer we de actie kunnen voortzetten.

Mevrouw Gennez, u hebt ook een aantal opmerkingen en vragen geformuleerd over de inhoud van het concept innovatie. Ik stel voor daar in uw volgende vraag op terug te komen.

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Mevrouw Caroline Gennez: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben me ervan bewust dat het misschien nog wat vroeg is voor een allesomvattende evaluatie. Uiteraard onderschat ik uw werk niet, en ook niet dat van mijn partijgenoten, wanneer het gaat over de verspreiding van internet en de toegankelijkheid daarvan.

Mevrouw de minister, u spreekt over een trendbreuk wanneer u het hebt over de voortdurende evaluaties.

Op Europees vlak wordt een permanente monitoring verwacht van ons aandeel in innovatie in onze maatschappij en economie. U zegt dat het aantal nieuwe ondernemingen jaarlijks stijgt. Daarnaast is er echter ook een stijgend aantal faillissementen. Het lijkt me daarom niet voldoende om de trendbreuk te analyseren op basis van het aantal starters.

Het lijkt me wel nuttig om tussentijds na te gaan wat de kwantitatieve indicatoren zijn. Die moeten duidelijk worden omschreven zodat we ook permanent kunnen monitoren vanuit het parlement. Hoe meer aandacht voor innovatie, hoe beter voor uw beleid.

Minister Fientje Moerman: Mevrouw Gennez, ik zeg niet dat het aantal nieuwe ondernemingen de indicator is voor een evaluatie. Er zijn een aantal indicatoren nodig om na te gaan of een campagne slaagt. Een andere indicator die me na aan het hart ligt, is het aantal vrouwen dat deelneemt aan het onderzoek. Dat is momenteel een echt drama. Er zijn nu minder vrouwen die hoogleraar zijn dan in 1996. Het aantal meisjes dat begint met de studies van wetenschap en technologie, is een ander aandachtspunt. Er zijn nog veel andere indicatoren naast het aantal nieuwe starters, zoals gedefinieerd in de Startersatlas van Unizo.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Caroline Gennez tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het belang van niet-technologische innovatie in het geheel van het innovatiebeleid

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Mevrouw Caroline Gennez: Aangezien we opteren voor een kennismaatschappij en een kenniseconomie, moet ook op economisch vlak meer aandacht uitgaan naar niet-technologische innovatie. Innovatie is nog te veel beperkt tot het hanteren van hoogtechnologische kennis en de integratie daarvan in nieuwe producten en processen. Dat is uiteraard goed maar het kan ook breder worden bekeken.

Bij Philips bijvoorbeeld is er niet alleen aandacht voor innovatie, kennis en ontwikkeling van het

product, maar ook voor design, hanteerbaarheid, gebruiksvriendelijkheid, prijs, commercialisering enzovoort. Ook in die processen moeten we innovatief optreden. Ook als regio kunnen we daar een belangrijk concurrentievoordeel uit halen in vergelijking met sommige andere economische regio's die andere voordelen hebben zoals een lagere loonkost.

Mevrouw de minister, Vlaanderen beschikt over het IWT als subsidieagentschap. Het IWT is een heel betrouwbare partner die bijzonder goed werk levert op het vlak van innovatiesteun. Ik vraag me echter af of die steun niet te veel wordt beperkt tot technologiesteun, meer bepaald het onderzoek naar en de ontwikkeling van nieuwe producten. Is er niet te weinig aandacht voor al die andere innovatieve processen? Welke inspanning levert het IWT inzake niet-technologische innovaties?

Als het klopt dat technologiesteun de grootste hap uit het budget haalt, hoe kunnen we dan een evenwichtigere verdeling bereiken en ervoor zorgen dat alle andere innovatieve processen de nodige aandacht krijgen van het IWT?

De voorzitter: Minister Moerman heeft het woord.

Minister Fientje Moerman: Mevrouw Gennez, met mijn antwoord wil ik uw uitgangspunt volledig weerleggen. Uw uitgangspunt is dat er nog altijd te weinig aandacht is voor de niet-technologische aspecten van innovatie.

Het belang van niet-technologische aspecten in innovatie werd opgenomen in de beleidsnota Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel 2004-2009. Daarin heb ik expliciet gesteld dat het noodzakelijk is om ruimere kennisontwikkeling voor innovatie te ondersteunen. De reden waarom destijds maar één beleidsnota is opgesteld en geen afzonderlijke voor Economie, Ondernemen, Wetenschap en Innovatie en voor Buitenlandse Handel, was precies om de coherentie van die beleidsdomeinen vanaf het begin duidelijk te maken. Het belang van niet-technologische aspecten is tevens een van de krachtlijnen van het innovatiebeleidsplan.

Het IWT heeft duidelijke instructies ontvangen om binnen het bestaande instrumentarium van steunmaatregelen extra aandacht te schenken aan de verruiming naar niet-technologische innovatie. Ik wijs daarbij op de mogelijkheden om niet-technologische activiteiten te steunen binnen het KMO-programma

van het IWT, op de aandacht voor de bescherming van intellectuele eigendom, op de ondersteuning van gebruikersonderzoek zoals dat bijvoorbeeld expliciet is opgenomen bij het IBBT, het Interdisciplinair Instituut voor Breedbandtechnologie, en op de ruime mogelijkheden voor kennisdiffusie en innovatiestimulering in de meest brede zin van het woord binnen de VIS-projecten. Een deel van het antwoord op de verruiming van technologische innovatie naar niet-technologische innovatie kan ook in andere instrumenten dan subsidiëring worden gevonden. Ik geef een aantal voorwaarden: de gestroomlijnde waarborgregeling voor bankleningen, de Winwinlening die gisteren in het parlement is goedgekeurd, het ARKImedesfonds en het Vlaams Innovatiefonds of Vinnof. De Participatie Maatschappij Vlaanderen of PMV speelt daar telkens een central rol in. Bij de concrete invulling van deze taken doet de PMV een beroep op de bij het IWT aanwezige evaluatie-expertise, om versnippering en duplicatie van kennisopbouw te vermijden.

Ik heb vanmorgen nog een nieuw financieringskanaal voorgesteld voor het toegepast biomedisch onderzoek. Bij biomedisch onderzoek wordt onderzoek gedaan naar de ziekte- en gezondheidsverschijnselen bij de mens. Toegepast medisch onderzoek is echter geen fundamenteel onderzoek en krijgt dus geen financiering van het BOF, het FWO of andere. Het is evenmin toegepast onderzoek met een economische doelstelling zodat het ook geen middelen kan krijgen van het IWT of andere. We hebben nu een traject ontwikkeld waarbij via open competitie en voor de non-profitsector voor toegepast biomedisch onderzoek met maatschappelijke relevantie een specifieke financieringsmaatregel is uitgewerkt. Zo krijgt ook dit soort van onderzoek, waarin wij heel innovatief zijn, zijn plaats in Vlaanderen. Het IWT zal de projectaanvragen coördineren en fungeert dus als toegangskanaal. Door de bestaande instrumenten en instellingen te gebruiken vermijden we versnippering en onoverzichtelijkheid.

Een ander alternatief om het innovatieconcept open te trekken is het innovatief aanbesteden. Dat biedt perspectieven aan demonstratieprojecten en proeftuinen of field trials en past dus in het kader van de verruiming. Het Milieu Innovatie Platform of MIP dat begin februari 2006 van start ging, vormt daartoe een eerste instrument, dat voorlopig weliswaar beperkt is tot toepassingen in de milieu- en energie-sector. In het kader van het MIP zijn we bezig met een eerste proefproject, meer bepaald de ontwikkeling van een alternatieve aandrijfwijze voor autobus-

sen. Dat gebeurt samen met de ministers Peeters en Van Brempt.

Mevrouw Gennez, u vraagt hoe ik het belang van niet-technologische innovatie beter naar voren kan brengen in de bestaande subsidieregelingen. Ik citeer uit de beleidsnota: 'De Vlaamse Regering neemt zich voor de kennisketen te dynamiseren. Zij zal het innovatieconcept evalueren en de maatregelen, die tot nu toe vooral beperkt zijn gebleven tot technologische innovatie, verruimen naar niet-technologische aspecten. Belangrijk daarbij is het herdefiniëren van het innovatieconcept zelf en van de innovatie-activiteiten die voor voorfinanciering in aanmerking komen in de diverse programma's. Die zijn tot nu toe beperkt geweest tot steun aan technologische innovatie, ook al werden reeds openingen gemaakt naar de niet-technologische aspecten die ermee verbonden zijn.'

Wat de niet-technologische innovatie betreft, staat in de beleidsnota het volgende: '(...) nieuwe benaderingen in het gedragsonderzoek van gebruikers; onderzoek naar de impact van nieuwe reglementeringen; arbeidsorganisatorische innovatie bij de introductie van nieuwe technologieën enzovoort. Het zijn essentiële kennisontwikkelingen voor het innovatief en dus economisch slagen. Deze kennisactiviteiten moeten aan bod kunnen komen in de diverse programma's. Niet alleen bij de O&O-bedrijfsprojecten maar evenzeer in bijvoorbeeld het Tetrafonds.' Het Tetrafonds staat veel dichterbij maatschappelijke dienstverlening. Het staat in voor de financiering van onderzoek en innovatieprojecten in hogescholen.

De beleidsbrief Wetenschappen en Innovatie 2006 vermeldt hierbij terzake: 'Daarnaast zal tevens een breed debat worden gevoerd over de verruiming van het steunbaar innovatietraject. Hierover zal een visienota worden bezorgd aan de VRWB en de SERV. Die zal niet beperkt blijven tot de verbreding van de steunbare kennisactiviteiten, waarbij, naast technologie, ook de niet-technologische kennisontwikkeling en -diffusie tot hun recht moeten komen. Ook de verlenging van het steunbaar innovatietraject, waarbij ook activiteiten van het O&O-natraject aan bod komen, zal het voorwerp uitmaken van een ruime adviesronde.'

In die context kan ik u melden dat ik het IWT heb opgedragen nu al, waar mogelijk en binnen de bestaande regels, de niet-technologische aspecten zo goed mogelijk te steunen. De beloofde visienota is er echter ook al. Ik heb ze hier bij me. De titel van

de visienota luidt: 'De verruiming van het steunbaar innovatietraject'. De nota ligt momenteel ter discussie voor. Ze is overgemaakt aan het IWT, de SERV en de VRWB. Er is al één advies binnen. Ik heb er geen probleem mee ook de commissie die visienota te verschaffen. Mevrouw Gennez, ik wil echter benadrukken dat het hier gaat over een voorlopige nota, die zich in een adviesprocedure bevindt. De nota zal dus uiteindelijk nog wel wat worden bijgestuurd.

Deze visienota wil het operationele kader schetsen dat als basis zal dienen voor een zinvolle uitbreiding van het steunbaar innovatietraject. Daartoe worden volgende aspecten toegelicht. Er is de huidige praktijk binnen de IWT-opdrachten, daar aan de behoefte tot uitbreiding, volgend op mijn vraag, al deels is voldaan. Er zijn de vragen naar uitbreiding vanuit het bedrijfsleven, die ruimer zijn dan het integreren van de niet-technologische aspecten van innovatie. Er is de reglementaire EU-context met betrekking tot onderzoeks- en innovatiesteun, die onvermijdelijk beperkingen inhoudt voor mogelijke steunverlening. Vorige week heb ik verslag uitgebracht van de informele raad inzake onderzoek en ontwikkeling in Graz. Daarbij is duidelijk gebleken dat de Europese Commissie de regelgeving enigszins zal aanpassen, om toe te laten dat er beter wordt ingespeeld op de geëvolueerde innovatiecontext.

Er is verder het aspect van de additionaliteit van steun in relatie tot een meer adequate 'policy mix' van het innovatiebeleid. Er is een voorstel tot een operationele verruiming van het steunbaar innovatietraject, over de diverse programma's heen. Er is, ten slotte, het implementatietraject van deze beleidslijn in de diverse steunprogramma's en de operationele implicaties die daaruit voortvloeien voor het IWT zelf.

Een van de belangrijke aandachtspunten hierbij – en hiermee ga ik al enigszins in op de visienota – is dat niet alle innovatietrajecten over hun hele loop kunnen worden gesteund. Naast de budgettaire impact speelt hier specifiek ook de Europese regelgeving een rol. De Europese Commissie gaat er met betrekking tot subsidiesteun immers van uit dat enkel voor onderzoek en ontwikkeling nationale of regionale overheidssteun aan bedrijven toegelaten is volgens de modaliteiten van de zogenaamde kaderregeling van 1996, die werd herbevestigd in 2001. Alle andere vormen van rechtstreekse innovatiesteun aan bedrijven worden tot op heden beschouwd als investeringssteun, met de daarbij geldende beperkingen.

Een uitzondering daarop vormt de zogenaamde de-minimisregeling voor KMO's. Momenteel wordt die nog beperkt tot 100.000 euro, maar in Graz is meegedeeld dat dit zal worden opgetrokken tot 150.000 euro. Ondertussen is de Europese Commissie begonnen aan een consultatieronde met de lidstaten, met het oog op de aanpassing van deze Europese kader-richtlijn voor overheidssteun wat innovatie betreft.

Een ander element is de principiële beslissing van de Vlaamse Regering met betrekking tot de formule van de ondernemingsportefeuille voor KMO's. Die geeft de mogelijkheid tot een ruimere ondersteuning van het innovatietraject. Deze regeling biedt immers ook de mogelijkheid van steun in het O&O-natraject.

Ten slotte, en even belangrijk als het voorgaande, wil ik in het kader van de verruiming van KMO-innovatiestudies de mogelijkheid van internationale verkenningen laten onderzoeken. Daarnaast verwees ik al in mijn antwoord op uw andere vraag. Ik heb het over de samenwerking tussen FIT en IWT.

Dan is er het budget. Zoals u weet, voorziet de Vlaamse meerjarenbegroting in een belangrijke stijging voor de W&I-begrotingen. Er was al een stijging met 50 miljoen euro in 2006. In 2007 zal daar nog eens 50 miljoen euro bijkomen in de reguliere begroting. Dat werkt natuurlijk door in de daaropvolgende jaren. Het is dus ook binnen die budgettaire context dat het debat over het optimale evenwicht in de bestedingen moet worden gevoerd.

Daar, en bij de aangroei van de middelen, ga ik steeds uit van een dubbel evenwicht. Er moet een evenwicht zijn tussen de actoren, van universiteiten en onderzoeksinstituten tot bedrijven. Er moet ook een evenwicht zijn naargelang het type van activiteit dat wordt ondersteund, van grensverleggend onderzoek, over fundamenteel en strategisch basisonderzoek, tot toegepast onderzoek en innovatie. Daarmee zijn we teruggekeerd bij het concept 'innovatie' en de verruiming van dat concept.

Als conclusie wil ik stellen dat de mogelijkheden tot verruiming van het steunbaar innovatietraject twee dimensies bevatten. Er is de verbreding van de steunbare activiteiten van kennisontwikkeling en -diffusie, die ruimer zijn dan de technologie alleen. De budgettaire impact zal vermoedelijk veeleer beperkt zijn. Het betreft vooral een modernisering van de toe te passen criteria bij de subsidie- en steunregelingen in het innovatiebeleid.

Er is ook de verlenging van het steunbaar innovatietraject van bedrijfsprojecten. Daarbij is er wel sprake van een ingrijpende budgettaire impact. De meerjarenbegroting biedt ruimte vanaf 2007, maar toch zullen we heel goed de prioriteitsstellingen moeten afwegen, naast afwegingen die ik al heb aangehaald: de EU-kaderregeling, de additionaliteit van de steun en het optimaliseren van de 'policy mix'.

De SERV en het IWT bekijken deze nota nu. De VRWB heeft dat reeds gedaan. Rekening houdend met hun aanbevelingen en onze analyse ervan, en met de budgettaire marges, zullen we in het najaar de prioriteiten beleidsmatig in kaart kunnen brengen.

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Mevrouw Caroline Gennez: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw zeer uitgebreide antwoord. Ik weet uiteraard dat u alvast onze intentie deelt om innovatie en steun breder te bekijken, en dat het dus gaat over meer dan steun voor technologie of spits technologie. Ik heb ook uw beleidsnota en -brieven gelezen.

Ik ben heel blij dat uw visienota klaar is. Dat wist ik niet. Het zou interessant zijn om er alvast kennis van te nemen. Dat is uiteraard onder voorbehoud, aangezien sommige instellingen nog een advies moeten geven.

U had het halfweg uw antwoord over een nieuw biomedisch platform.

Minister Fientje Moerman: We hebben een nieuw financieringsinstrument ontwikkeld voor toegepast biomedisch onderzoek. Ik geef een voorbeeld van dergelijk onderzoek. In Vlaanderen komen er per jaar ongeveer een zeventigtal gevallen van hersenkanker bij kinderen voor. Er zijn mogelijkheden om, door middel van therapieën die geen beroep doen op medicijnen of bestralingen, sommige van die tumoren te behandelen. Het komt erop neer dat in een ziekenhuis wordt gewerkt met celmateriaal van de patiënt dat wordt gebruikt als agent tegen de tumor. Er is geprobeerd een dergelijk project te laten financieren, maar bij die pogingen glipt men steeds tussen de mazen van het net. Het gaat immers niet over fundamenteel onderzoek, noch over industrieel onderzoek. De industrie is trouwens niet geïnteresseerd in sommige van die onderzoeken. Dat is ook een criterium om gefinancierd te worden via dit programma. Er is geen interesse omdat dit misschien

niet patenteerbaar is, of omdat het aantal ziektegevallen te klein is, of omdat er niet meteen sprake is van economische baten. Men kan dus geen beroep doen op enige van die financieringskanalen.

Ik geef nog een bijvoorbeeld. Er bestaat een ander project waarbij bacteriën zo worden gewijzigd dat ze ontstekingen in de darmen tegengaan en zo de ziekte van Crohn bestrijden. Momenteel bestaat tegen die ziekte geen enkele afdoende behandeling. Er is de mogelijkheid van een heelkundig ingrijpen, maar de ziekte keert terug. De ziekte heeft een grote impact op onze maatschappij, daar de piek ervan zich voordoet tussen de 20 en de 30 jaar.

Dergelijke soorten onderzoek, alleen voor de non-profitsector en in samenwerking met een ziekenhuis, kunnen nu dus ook worden gefinancierd.

Mevrouw Caroline Gennez: Dat is zeer goed. Ik had het ook in die zin begrepen. Het is zeer goed dat u dit staft met een aantal voorbeelden. U haalde dit ook aan om erop te wijzen dat dit in de schoot van het IWT wordt georganiseerd. Dat lijkt me goed. Als er telkens allerlei platforms en nieuwe instituten moeten worden gecreëerd, dan worden de zaken wel heel onoverzichtelijk. Ik vind de huidige situatie nog steeds te onoverzichtelijk. Er moet nog veel meer samenwerking tot stand worden gebracht. Alleen samenwerking tussen IWT en FIT is nog te weinig. We moeten heel wat verder gaan. Ik heb me in deze materie verdiept. Er is sprake van 7 à 8 A4-pagina's met instituten en maatregelen in het Vlaamse onderzoekslandschap.

Dan is er de samenwerking tussen de Vlaamse en de federale overheid. Er is immers nog deels sprake van een gesplitste bevoegdheid. De federale regering heeft met haar recente innovatiewerf besloten tot de oprichting van een strategisch innovatiecomité naar Fins model, zoals de sp.a al had voorgesteld. De Vlaamse Regering en alle betrokken instellingen moeten daar echt wel een bijdrage toe leveren. Het is immers een kans voor de Vlaamse economie en de Vlaamse maatschappij.

U hebt ook gewezen op de innovatieperformantie. Dat is een heel belangrijk punt voor ons. Het volstaat niet om die 3 procent na te streven en weinig aandacht te hebben voor die performantie.

Dan was er nog mijn concrete vraag over de verhouding binnen het IWT-budget tussen technologische en niet-technologische steun. U hebt daar niet echt

concreet op geantwoord. Misschien kan dit later nog worden uitgezocht, of ik kom er later op terug.

Minister Fientje Moerman: Het Finse model is een vrij centraal onderzoeksmodel, geleid door de Finse premier. Wij zullen in het kader van het beter bestuurlijk beleid de VRWB omvormen tot een strategische adviesraad. In het Finse model is er sprake van een hiërarchie. Gezien ons staatsbestel kan het Finse model niet worden overgenomen, want bij ons is die hiërarchie er niet.

Mevrouw Caroline Gennez: Ik ben de laatste om onze institutionele constructie op de helling te zetten. (*Gelach*)

Andere leden hier zullen daar net iets meer aandrang toe voelen. Ik pleit alleen maar voor coherentie en het vermijden van dubbel werk.

Minister Fientje Moerman: Er bestaan een aantal onderschatte mechanismen in ons staatsbestel. We moeten werken met wat er voorhanden is. Laten we echter niet vergeten dat er binnen het Overlegcomité, dat elke eerste woensdag van de maand om 8 uur 's ochtends bijeenkomt en waarin alle regeringen van dit land vertegenwoordigd zijn, een aantal ministeriële comités functioneren, die thema- of bevoegdheidsgericht zijn. Ook onderzoek en ontwikkeling maken het voorwerp uit van de werkzaamheden van een dergelijk comité. Die bestaande structuur kan worden gebruikt. Ik beweer niet dat ze perfect is, maar we maken soms misschien te weinig gebruik van die bestaande overlegmechanismen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het uitbetalen van toegekende ecologiesteun aan bedrijven die een vestiging delokaliseren of sluiten

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mijn vraag spruit voort uit een gebeurtenis in mijn regio. Daar is gelukkig nog wel werk, maar de regio Bornem-Puurs

werd de laatste maanden geconfronteerd met heel wat bedrijven die herstructureren, activiteiten afstoten of zelfs sluiten. In maart werd bekend dat drukinktenfabrikant Siegwerk in Bornem de deuren zou sluiten. Daarmee komen een 300-tal werknemers op straat te staan. Het bedrijf werkte waarschijnlijk al een aantal jaren verlieslatend en de productie wordt overgebracht naar andere sites van Siegwerk elders in Europa. Het is niet de eerste bedrijfssluiting. Overal in Vlaanderen worden we geconfronteerd met zulke berichten. Ik vermoed dat het ook niet de laatste zal zijn.

Mijn aandacht werd echter gewekt omdat het productieapparaat nog vrij modern is. Een paar jaar geleden werd nog geïnvesteerd in de modernisering van het productieproces. Een tijdje geleden heb ik een schriftelijke vraag gesteld aan de minister-president over eventuele steun die het bedrijf vanuit Vlaanderen zou hebben genoten. Dat bleek inderdaad het geval te zijn. Op 10 mei 2004 werd aan de drukinktenfabrikant Siegwerk in Bornem een ecologiesterun van 348.200 euro toegekend om de nieuwe productie-eenheid op een milieuvriendelijke manier te organiseren, namelijk via het verminderen van milieubelastende effecten en door grondstoffenbesparing. Op 26 januari 2006 werd twee derde of 232.133 euro uitbetaald en op 21 februari 2006 heeft de onderneming het saldo of 116.066 euro aangevraagd.

Uit het antwoord van de minister-president blijkt dat zowel de Vlaamse Regering als de werknemers verbaasd waren over de aangekondigde sluiting. Dat roept vragen op. Een bedrijf dat zopas overheidsgeuld heeft ontvangen sluit plots de deuren. Het heeft zelfs nog het lef om een maand voor de aankondiging van de sluiting het saldo op te vragen. Dat gaat voor mij wat te ver en stuit me tegen de borst.

Mevrouw de minister, bestaat de mogelijkheid om de subsidies die al zijn uitbetaald, terug te vorderen en het saldo dat nog moet worden betaald, in te houden? Is het de bedoeling om van die mogelijkheid gebruik te maken? Zijn aan de toekenning van de ecologiesterun voorwaarden verbonden? Hier kan immers toch sprake zijn van misleiding.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Als een streekgenoot een vraag stelt die betrekking heeft op de regio, voel ik mij verplicht mij erbij aan te sluiten. Ik begrijp de stelling van de heer Van Nieuwenhuysen. Het kan niet de bedoeling zijn dat een bedrijf dat overheidssteun heeft gekregen, binnen de kortste keren

de deuren sluit om dan het productieproces elders in Europa onder te brengen. Gelukkig wonen we in een regio waar de werkloosheid onder de 5 percent ligt. Het is geen Vlaamse Borinage waar het ene na het andere bedrijf sluit. De voorbije weken zijn zowel de vakbondsdelegaties als de directieleden op het kabinet van de minister-president ontvangen in aanwezigheid van de heer Aernoudt. Is er nog evolutie in het dossier? Wat is de houding van Siegwerk? Houdt het bedrijf voet bij stuk? Er zou toch nog een logistieke eenheid in Bornem blijven.

De voorzitter: Minister Moerman heeft het woord.

Minister Fientje Moerman: Op 16 februari 2006 verzocht het betrokken bedrijf mijn administratie inderdaad om de uitbetaling van de derde en laatste schijf van 116.066,68 euro van de bij ministeriële beslissing van 10 mei 2004 toegekende ecologiesterun van 348.200 euro. Ik refereer aan het investeringsdossier 2002G00404. De ecologiesterun, waaraan vanzelfsprekend voorwaarden zijn verbonden, werd destijds toegekend op basis van het economisch expansiedecreet van 15 december 1993. Ecologiesterun is een onderdeel van het Hermesfonds en valt wel degelijk onder mijn bevoegdheid.

Hoofdstuk 12 of de ‘Terugvordering van de uitbetaalde steun & verjaring’ van de richtlijnen MGB 3.4, toen van toepassing in het kader van het laatstgenoemde decreet, somt de redenen van terugvordering op. Het zijn onder andere: sluiting in het kader van een sociaal-economische herstructureringsoperatie met tewerkstellingsafbouw tot gevolg en/of vervreemding of wijziging van de bestemming, of het gebruik van de gesubsidieerde investeringen.

Concreet toegepast op Siegwerk Bornem doen beide redenen zich voor. Op basis van de huidige informatie zal het bedrijf binnen 1 à 1,5 jaar volledig worden gesloten met een volledige tewerkstellingsafbouw van 250 à 300 personen tot gevolg. Zelfs al blijven er uiteindelijk nog een beperkt aantal mensen tewerkgesteld, dan zal het eerder in een verkoopsafdeling, de administratieve eenheid en/of de labo-afdeling zijn, en niet in de productieafdelingen waarvoor de ecologiesterun destijds werd toegekend. Dus ook in het laatste geval is er sprake van vervreemding of wijziging van de oorspronkelijke bestemming of het oorspronkelijke gebruik van de gesubsidieerde investeringen omdat ze niet langer voor productiedoeleinden worden gebruikt.

In overeenstemming met laatstgenoemde richtlijnen vervalt in deze gevallen het recht op de steun en

moet de subsidie volledig worden terugbetaald, op voorwaarde dat de vervreemding of wijziging van de aanvankelijke bestemming of de geplande gebruiksvoorwaarden binnen een periode van vijf jaar vallen. De periode gaat in op de datum van de volledige realisatie van het investeringsproject. De einddatum van het investeringsproject 2002G00404 van Siegwerk Bornem was 1 juli 2004. Bovenvermelde periode loopt bijgevolg nog tot 1 juli 2009. Daar verwacht wordt dat het betrokken bedrijf binnen 1 à 1,5 jaar hetzij geheel hetzij gedeeltelijk wordt gesloten, zullen de redenen tot terugvordering zich bijgevolg nog binnen de wettelijk voorziene vervreemdingstermijn voordoen.

De steun kan behouden blijven als de vervreemding, wijziging van de oorspronkelijke bestemming of geplande gebruiksvoorwaarden vooraf werden goedgekeurd. Als bevoegd minister ben ik niet van plan dit te doen. Er moet dus worden terugbetaald. Als fiscale voordelen werden toegekend – in dit geval VOV of vrijstelling van onroerende voorheffing gedurende vijf jaar – worden ook de fiscale besturen gevraagd om de nodige stappen te zetten voor de invordering van de verleende fiscale vrijstellingen. Als de investeringen op de datum van de vervreemding of de wijziging van de oorspronkelijke bestemming of het gebruik boekhoudkundig volledig zijn afgeschreven, wordt niet teruggevorderd. In geval van gedeeltelijke afschrijving wordt de terugbetaling beperkt tot het niet-afgeschreven gedeelte.

Aangezien al op 1 juli 2001 werd gestart met de uitvoering van de gesubsidieerde investeringen zal op het moment van de sluiting moeten blijken welk gedeelte al is afgeschreven en wat nog af te schrijven blijft.

Met de aankondiging van de sluiting in de pers en in afwachting van de evolutie van het bedrijf heeft mijn administratie de uitbetaling van de laatste schijf gestaakt. Over de terugvordering – hetzij een gedeeltelijke, hetzij een volledige naargelang de afschrijving van de al uitbetaalde steun – kan pas definitief worden geoordeeld zodra de bovenvermelde redenen tot terugvordering zich effectief voordoen. Daarover zal pas in de loop van 2007 duidelijkheid ontstaan.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Ik dank u voor uw duidelijke antwoord. Het beantwoordt perfect aan

mijn geschonden rechtvaardigheidsgevoel. Er is een tijdje sprake geweest van een eventuele overname van het bedrijf. Hebt u uw administratie of het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen de opdracht gegeven om te zoeken naar buitenlandse investeerders die geïnteresseerd zijn in de overname van de productie-eenheid?

Minister Fientje Moerman: Er is overleg geweest met de minister-president en beide vice-minister-presidenten, er zijn twee vergaderingen geweest met de vakbond en twee met de directie. Op 27 april 2006 heb ik een aangetekende brief ontvangen van Siegwerk Benelux met maatschappelijke zetel te 2880 Bornem: ‘Kennisgeving overeenkomstig de artikelen 4 en 5 van het koninklijk besluit van 20 september 1967. Wij delen u mee dat wij na grondige informatie en raadpleging van de werknemers hebben beslist afdelingen van de onderneming te sluiten en andere te herstructureren. De activiteiten worden geleidelijk afgebouwd om tot een vermoedelijke stopzetting van de activiteiten van deze afdelingen te komen gedurende de eerste helft van 2007.’

De onderneming heeft dus op 27 april per brief laten weten dat na overleg in de ondernemingsraad wordt overgegaan tot de sluiting. Er is mogelijkheid tot het behoud van een verkoopsceel. In het eerste scenario zouden er 24 mensen vertrekken, in het tweede 35. Dit kan echter geen invloed hebben op de terugvorderingskwestie. Het gaat immers over verkoop en niet over productie.

Het zoeken naar eventuele overnemers, in overleg met de minister-president, is niet onze taak. Ik kan die opdracht niet geven aan de administratie. Wij kunnen wel bepaalde fora financieel ondersteunen waar bedrijven en potentiële overnemers met elkaar in contact worden gebracht. Zo is er www.overname-markt.be dat zich richt tot een klein KMO-segment. De overheid kan echter niet op zoek gaan naar overnemers voor bedrijven. Dat is de visie van de hele Vlaamse Regering.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Ik twijfel eraan of dit toch geen opdracht zou kunnen zijn voor het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen. Een eventuele overname van een activiteit valt toch ook onder buitenlandse investeringen. Ik begrijp niet goed dat men de investeringsprospecto-

ren niet de opdracht kan geven om uit te kijken naar mogelijke investeerders die bereid zijn om zo'n vestiging over te nemen.

Minister Fientje Moerman: De mensen van het FIT zijn belast met het scouten van investeerders die in Vlaanderen willen investeren. Die informatie wordt dan doorgespeeld aan de task force Buitenlandse Investerings. Wanneer daar een geïnteresseerde bij zit, is het evident dat we die informatie niet blokkeren maar doorgeven.

We hebben het probleem ook gesignaleerd bij de federatie van drukinktproducenten die deel uitmaakt van Fedichem. Ook zij beweren er niets te kunnen aan doen. Meer nog, er is een probleem van overcapaciteit in die sector.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de verdere uitbouw van de logistieke troeven van Vlaanderen en de rol van Zaventem in het bijzonder

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, de minister-president heeft in zijn laatste toespraak over het Businessplan Vlaanderen drie troeven naar voren geschoven. Een van die drie troeven is de geografische ligging van Vlaanderen en de poorten naar de wereld. Hij heeft het dan over de haven van Antwerpen en de luchthaven van Zaventem. Deze poorten worden steeds belangrijker naarmate een aantal tendensen tot delokalisatie zich in de toekomst voortzetten. We moeten onze troeven dan ook voluit uitspelen. Bedrijven uit groeiregio's zoals de Aziatische Tijgers produceren niet alleen maar moeten hun producten ook in Europa op de markt kunnen brengen. Door onze ligging, dicht bij de Europese koopkracht, kunnen we via de haven van Antwerpen en de luchthaven van Zaventem ons graantje meepikken.

De luchthaven van Zaventem is van oudsher georiënteerd op Afrika. Daarnaast zijn er vooral vluchten

naar ander Europese landen. Er zijn ook een aantal verbindingen met de Verenigde Staten en Canada. Het Verre Oosten bleef echter volledig afwezig. De laatste weken is daar wel verandering in gekomen, onder meer door de inspanningen van de Vlaamse Regering. Zo is er een rechtstreekse verbinding tot stand gekomen tussen Brussel, Beijing en Shanghai. In tegenstelling tot andere regeringen in dit land heeft de Vlaamse Regering haar verantwoordelijkheid genomen.

Mijn vraag is nu hoe het zit met de andere groeiregio's. Uit een onderhoud met verschillende logistieke partners is gebleken dat zij dit als een knelpunt beschouwen. Wanneer bijvoorbeeld een Koreaan of Taiwanese in Amsterdam of Londen moet overstappen om in Brussel te geraken, dan is dat voor hen een knelpunt.

Zal de Vlaamse Regering in samenspraak met de andere regeringen en dan vooral met de federale regering, verdere initiatieven nemen om vliegtuigmaatschappijen warm te maken voor de organisatie van rechtstreekse vluchten tussen Brussel en hoofdsteden in het Verre Oosten? In welke mate kan de Vlaamse Regering daartoe bijdragen? Is daar al overleg over geweest of wordt in de toekomst nog overleg gepland met BIAC en MacQuarie Airports?

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mevrouw de minister, vorige week heb ik via de krant Le Soir vernomen dat de Waalse Regering een studie heeft laten uitvoeren waaruit blijkt dat er nog zeker ruimte is voor 7000 à 8000 werkplaatsen in de luchthavens van Charleroi en Bierset. Bierset profileert zich in toenemende mate als een cargoluchthaven.

Mevrouw de minister, u hebt de opdracht gegeven om een strategische visienota op te stellen tegen 2025 over de ontwikkeling van Zaventem. Als de heer Van den Heuvel het heeft over samenspraak met de andere regeringen in dit land, welke regeringen behalve de federale regering worden daar dan mee bedoeld? Vindt ook overleg plaats met de Waalse collega's?

De voorzitter: Minister Moerman heeft het woord.

Minister Fientje Moerman: Vorige week heeft de minister-president hier uitleg gegeven over de studie inzake het potentieel van de luchthaven van Zaventem. Een deel van die studie is voor advies

overgemaakt aan de luchthavencommissie. In die luchthavencommissie zitten onder meer de sociale partners.

Na bijna twee jaar heb ik een soort van Pavlov-reflex ontwikkeld. Bij elke buitenlandse missie staan de luchthavenverbindingen bovenaan mijn checklist. Het aantrekken van nieuwe rechtstreekse intercontinentale vluchten naar Zaventem is, gezien het economisch belang van Zaventem voor Vlaanderen in zijn geheel, een prioriteit. Het economisch gewicht van Zaventem inzake werkgelegenheid en toegevoegde waarde is momenteel te vergelijken met de haven van Gent. Het gaat over 16 miljoen passagiers, 700.000 ton vracht, een totale werkgelegenheid van 60.000 werknemers en een totale toegevoegde waarde van bijna 4 miljard euro.

Vanaf het begin van deze regeerperiode heb ik steeds een actief beleid gevoerd voor het aantrekken van rechtstreekse intercontinentale vluchten naar Zaventem. Reeds tijdens de eerste missie naar China in november 2004 heb ik verschillende contacten gehad met het oog op een rechtstreekse vlucht. Op zondag 27 februari 2005 had ik een meeting met een delegatie van Hainan Airlines over de mogelijkheden van een rechtstreekse vlucht. Ook begin 2006 is er nog intensief overleg geweest met verschillende delegaties, zowel in Beijing zelf als hier in Zaventem, en dit in nauwe samenwerking met BIAC. Tijdens dit overleg werd de Vlaamse China-strategie toegelicht en de sterke positie van Vlaanderen als logistieke hub voor Europa extra onder de aandacht gebracht, met een duidelijke verwijzing naar het cargotransport in de buik van het vliegtuig. Uiteindelijk heb ik een direct gesprek gevoerd met de voorzitter van Hainan Airlines, de heer Chen om de sterke punten van Brussel toe te lichten en de ondersteuning van de Vlaamse Regering in het investeringsdossier te garanderen. Dit houdt onder meer in dat een Welcome Team wordt ingezet om het dossier optimaal te coördineren. Tevens heb ik een accountmanager speciaal voor Hainan Airlines bij het FIT aangeduid.

Het positieve resultaat dat bereikt werd in dit dossier, kan zeker worden toegeschreven aan de goede samenwerking tussen BIAC en SN Brussels als privé-actoren enerzijds en de respectieve overheden anderzijds.

Wat de promotie van Zaventem betreft als uitvalsbasis voor andere buitenlandse actoren in de luchtvaartsector is ook een goede samenwerking tussen de

Vlaamse overheid en BIAC belangrijk, vanuit economisch en toeristisch oogpunt.

Wat de directe promotie van de luchthaven van Zaventem betreft, is het natuurlijk BIAC zelf dat daartoe commerciële acties onderneemt. Sinds enkele jaren beschikt BIAC over een eigen marketingafdeling die instaat voor de promotie van Zaventem in het buitenland. Het aantrekken van nieuwe rechtstreekse intercontinentale vluchten is daarbij een prioriteit. De verantwoordelijke van BIAC is regelmatig aanwezig bij buitenlandse missies. Ik probeer altijd een actieve rol te spelen tijdens gesprekken met potentiële partners. Zo waren er bijvoorbeeld zeer productieve gesprekken met Jet Airways, die in de komende maanden een rechtstreekse vlucht zal opstarten vanuit Mumbai. Ze moeten nog wel de goedkeuring krijgen van de FAA. In afwachting daarvan hebben ze een verkoopskantoor in Brussel opgericht, waar al het personeel tewerkgesteld is. Ik denk echter dat ze tijdelijk in Londen opereren, omdat de vlucht nog niet operationeel is.

Ook tijdens de prinselijke zending naar Zuid-Afrika heb ik het onderwerp van een rechtstreekse verbinding besproken, zowel tijdens de officiële rondetafelconferentie met vice-president Mlambo-Ngcuka in Kaapstad als tijdens een informeel gesprek dat ik heb gehad met president Mbeki. Het aantal toeristen dat jaarlijks naar Zuid-Afrika reist vanuit België, en ook omgekeerd, net als het aantal zakenreizigers – waaronder heel wat diamanthandelaars – rechtvaardigt zeker een dergelijke rechtstreekse vlucht. De Zuid-Afrikanen zijn het idee genegen en zullen de opportuniteit ervan bespreken met South African Airways en met Nationwide. BIAC zelf staat wat dat betreft ook al geruime tijd in contact met de beide luchtvaartmaatschappijen. Er was trouwens ook iemand van BIAC bij de missie naar Zuid-Afrika.

Binnen de Vlaamse begroting wordt voor dit alles niet in specifieke middelen voorzien. Ik wijs echter op de ondersteunende rol van de verschillende instanties binnen de Vlaamse overheid, zoals FIT en Toerisme Vlaanderen. Ook omkaderende maatregelen spelen een belangrijke rol. Het is ook noodzakelijk dat Vlaanderen inspanningen levert om een logistieke hub te blijven en zich ook zo te profileren in het buitenland. Dat hebben we ook gedaan tegenover Hainan.

De luchthaven in Zaventem genereert momenteel 60.000 arbeidsplaatsen. Het aantrekken van nieuwe

intercontinentale luchtverbindingen draagt duidelijk bij tot de groeikansen van Zaventem. De overheden hebben daarin een rol te spelen. Onze gecoördineerde aanpak heeft vruchten afgeworpen.

We zijn op de hoogte van de initiatieven van andere overheden. Die worden ook steeds samen met BIAC doorgesproken, met het oog op de nodige coördinatie. U vroeg of er hierover ook overleg is gepleegd met BIAC en met MacQuarie Airports. Zoals reeds vermeld, is BIAC steeds het eerste aanspreekpunt.

De Waalse overheid heeft al heel wat gedaan met betrekking tot de luchtvaart. Ze heeft daardoor soms de nodige problemen gehad met de Europese Unie. Wat Vlaanderen betreft, stel ik voor dat u ook eens met minister Peeters praat. We hebben de Vlaamse Luchthavencommissie opgericht. Er was duidelijk een lacune op dat vlak. Dat is nu verholpen. We beschikken nu over betere instrumenten om ook de regionale luchthavens te ontwikkelen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de stand van zaken in het Life Sciences Platform

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer de voorzitter, vandaag hebben we in de krant kunnen lezen dat in het federale parlement een aantal dingen in de goede richting gaan, na de aanpassing van de omzetbelastingen voor de farmaceutica. Dat wist ik natuurlijk niet toen ik een tiental dagen geleden deze vraag indiende.

Mevrouw de minister, mijn vraag sluit eigenlijk wat aan bij die van de heer De Wever over de rondetafelconferentie in de chemiesector. We hebben in het verleden al heel wat vragen gesteld over life sciences. Uiteindelijk is het Life Sciences platform opgestart. U hebt begin december gezegd dat de acht werkgroepen normaliter meteen van start zouden gaan en dat ze een zestal maanden aan de slag zouden zijn. Mid-

den juni zou er een witboek komen met een aantal maatregelen voor deze sector. We zijn nu half mei, en een vijftal maanden verder.

Hoe verlopen al die activiteiten binnen het platform? Zijn er al tussentijdse resultaten? In welke richting gaan die conclusies? Het is vooral belangrijk dat deze commissie niet alleen naderhand wordt betrokken bij het actieplan en de resultaten. In welke mate kunnen wij hier nu al beter bij worden betrokken?

De voorzitter: Minister Moerman heeft het woord.

Minister Fientje Moerman: Mijnheer Van den Heuvel, ik dank u voor uw vraag. U hebt me hier al over ondervraagd. Toen ging het echter veeleer over de farmaceutische sector. Ik heb toen gezegd dat de grootste problemen zich federaal situeerden. Ik ben blij dat er nu vooruitgang wordt geboekt. Zoals u weet, maakt de farmaceutische sector deel uit van het Life Sciences Platform.

Ik heb inderdaad op 18 november van vorig jaar het Life Sciences Platform opgericht. Bij deze lanceeringsactie heb ik een oproep gedaan aan alle actoren opdat ze zich eensgezind achter dit initiatief zouden scharen. Als deel van dit platform werden zes werkgroepen geïnstalleerd die verschillende thema's in de biotechnologie en de farmaceutische industrie behandelden. Het doel van dit platform was de problemen van deze nog jonge sector te analyseren, de competenties in kaart te brengen en een aantal kosteneffectieve voorstellen ten overstaan van de overheid uit te werken.

De thematische aandachtspunten van de zes verschillende werkgroepen zijn: de kosten van het onderzoek en maatregelen om buitenlandse onderzoekers en managers aan te trekken, early stage pre-clinical of clinical trials en de verspreiding en diffusie van kennis over biotechnologie voor industriële toepassingen. Die laatste werkgroep zit trouwens aan de rondetafel voor de chemiesector en rapporteert ook daaraan. Die grenzen worden trouwens steeds vager. In de chemiesector maakt men immers steeds meer gebruik van biograndstoffen, zelfs om plastics te maken.

Ik som verder de aandachtspunten op: de financieringsinstrumenten voor ondernemingen in de levenswetenschappen, het stimuleren van de aantrekkelijkheid van Vlaanderen voor onderzoeks- en ontwikkelingsintensieve ondernemingen en Vlaan-

deren als gastregio voor de farmaceutische industrie. De voorzitter van het Life Sciences Platform is de heer Van Reeth. De secretaris van het platform is mevrouw Van Heusden van FlandersBio. Voor werkgroep zes, de werkgroep inzake de farmaceutische industrie is de heer De Kegel van pharma.be de co-secretaris.

De eerste vergadering van het Life Sciences Platform vond plaats op 20 januari 2006. Ondertussen hebben er 21 vergaderingen plaatsgehad – 3 tot 4 vergaderingen per werkgroep – met telkens een zeer intensief overleg. Momenteel zijn de voorzitters van al die werkgroepen hun eindverslagen aan het opstellen. Hierin worden tevens de prioritaire thema's aangegeven die voor de respectieve werkgroepen in het witboek moeten worden opgenomen. Elke werkgroepvoorzitter heeft ondertussen zijn verslag bezorgd aan de voorzitters van de andere werkgroepen.

Ik ben tevreden over de manier waarop dit werd aangepakt, over de vooruitgang die in een beperkte tijdsperiode werd bereikt tijdens dit intensieve overleg, en over de inspanningen die iedereen daarbij heeft gedaan. Eigen lof stinkt, maar de deelnemers zelf hebben hun waardering laten blijken. Ze bestempelen dit initiatief als uniek. Uiteraard kan ik me zelf pas na de bekendmaking van het witboek inhoudelijk uitlaten over de resultaten.

Er is echter al een tussentijds resultaat inzake het nieuwe initiatief van het toegepast biomedisch onderzoek. Ik heb dit al uiteengezet ten behoeve van mevrouw Gennez. Dit initiatief spruit deels voort uit het overleg met de sector van de levenswetenschappen en concrete informatie die we vooraf hebben gekregen van de sector. Dit toepassingsgericht biomedisch onderzoek, met een maatschappelijk oogmerk, maar slechts een beperkt of geen economische oogmerk, valt vandaag tussen twee stoelen. Voor een financiering inzake basisonderzoek is het traject te ver gevorderd. Voor de financiering van toegepast onderzoek ontbreekt de economische valorisatie. Ook is de bedrijfswereeld slechts matig geïnteresseerd.

Als gevolg hiervan bleven diverse wetenschappelijke bevindingen onbenut en vonden ze hun weg niet naar het ziekenhuis. Bepaalde aandoeningen die wel of beter zouden kunnen worden behandeld met de bestaande wetenschappelijke kennis, bleven hierdoor onbehandelbaar. Gezien het belang van dit onderzoek voor de patiënten en de maatschappij, en

de huidige structurele onderfinanciering, heb ik dit nieuwe programma gelanceerd. Het biedt mogelijkheid tot een projectmatige financiering van biomedisch onderzoek met een primair maatschappelijke finaliteit, het zogenaamde TBM. Voor 2006 is in een bedrag van 5 miljoen euro voor projectmatige steun voorzien. De Vlaamse Regering heeft op 5 mei haar principiële goedkeuring gegeven aan de lancering van dit programma. De eerste oproep zal waarschijnlijk nog voor het zomerreces gebeuren.

Op 15 mei 2006 zal een consolidatievergadering plaatsvinden, waarbij de prioriteiten zullen worden bediscussieerd. Het is de bedoeling die zes deelrapporten onderling te integreren en overlappings te vermijden. Uiteindelijk moet er een document tot stand komen dat de standpunten van de industriële actoren in deze overigens nog jonge sector moet weergeven, en de meest prangende problemen als prioriteit naar voren schuiven. Dit document zullen we dan bezorgen aan de andere overheden en de sociale partners, alvorens het publiek te maken. Het is de bedoeling dat dit witboek wordt voorgesteld tijdens de tweede jaarlijkse biotechnologieconventie georganiseerd door FlandersBio, met als titel 'Knowledge for Growth', op vrijdag 16 juni 2006. U wordt hier uiteraard op uitgenodigd, net zoals de voorzitter van deze commissie gisteren was uitgenodigd op de rondetafelconferentie van de automobielsector.

Naderhand zullen we dit witboek beschikbaar stellen aan alle geïnteresseerde actoren, en eigenlijk aan iedereen, via de websites van FlandersBio en pharma.be. Het zal interactief zijn: het zal mogelijk zijn bedenkingen te maken. De sector wil dan het resulterende document als referentietekst hanteren bij overleg met overheden en andere betrokken partijen.

U vroeg hoe de commissie beter kan worden ingelicht. Ik denk dat ik daartoe al een aanzet heb gegeven met mijn antwoord. De rapportering bevindt zich echter nog in een consolidatiefase, zodat ik daar inhoudelijk nog niet verder op kan ingaan en vooruitlopen op de resultaten. Bovendien moeten we de context van dit overleg voor ogen houden. Mijn aanpak hier verschilt een beetje van die van de andere rondetafelconferenties. Met de organisatie van het Life Sciences Platform heb ik een breed forum willen bieden aan de industriële actoren uit de nog jonge sector van de biotechnologie. Er zetelen vertegenwoordigers van de farmaceutische sector in. Deze verkeert momenteel in volle evolutie. Het is trouwens

een natuurlijke partner voor de biotechnologiesector. Het overleg is voor hen dus een kans bij uitstek om gezamenlijke standpunten in te nemen. Ons uitgangspunt hier was veeleer faciliterend op te treden, terwijl we elders veel meer sturend optreden en werken met een actieprogramma, waar iedereen zich toe verbindt.

Ik heb het kader voor overleg gecreëerd en neem nu de nodige terughoudendheid in acht. U zult begrijpen dat we door vroegtijdige communicatie over de inhoud de zaken alleen maar kunnen bemoeilijken. Het feit dat we faciliterend optreden, wordt door de industrie gewaardeerd.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
